

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»**

ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

**Матеріали XXXIX Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

24 січня 2018 року

Переяслав-Хмельницький - 2018

УДК 650.41(477.55)

*Наталія Рогова, Світлана Рибаківа, Анна Романовська
(Полтава)*

ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НА ПОЛТАВЩИНІ

Зелений туризм – це відпочинок у приватних господарствах сільської місцевості, цікавої туристичними об'єктами та сферою розваг. Перевагами такого виду відпочинку є: чисте повітря, природа, близьке знайомство з культурними традиціями регіону, низька вартість послуг за проживання та харчування у порівнянні із традиційними готелями і базами відпочинку.

Ключові слова: *зелений туризм, інфраструктура зеленого туризму, приватні садиби, природно-культурні ресурси.*

Green tourism is a vacation in private farms in the countryside, interesting tourist attractions and entertainment. The benefits of this type of rest are: clean air, nature, close acquaintance with the cultural traditions of the region, low cost of living and living services in comparison with traditional hotels and recreation centers.

Key words: *green tourism, green tourism infrastructure, private estates, natural and cultural resources.*

Постановка проблеми. Полтавщину здавна називають духовною столицею України, вона також має сприятливі умови для розвитку готельного господарства і сфери розваг. Полтавський регіон має багаті туристичні можливості, які на сьогодні використовуються не в повній мірі. Це, перш за все, пояснюється багатогранною спадщиною, неповторною красою краю, збереження давніх традицій народного промислу району, цілющі мінеральні води, екологічні чисті зони та інше (рис.1) [2].

Рис. 1. Туристичні потоки Полтавської області:

А – 2015 рік, Б – 2016 рік;

- 1 – кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності,
- 2 – іноземні, 3 – туристи, громадяни України, які від'їжджали за кордон,
- 4 – внутрішні туристи, 5 – кількість екскурсантів

Формування мети. Полтавський край пропонує туристам відпочинок на мальовничих берегах Ворскли, Псла, Хорола, Сули, чудодійну миргородську мінеральну воду, знайомство із столицею українського гончарства, відвідини меморіальних та етнографічних музеїв Диканьки, Опішні, Миргорода, гірськолижних баз «Корчак», «Сорочин Яр» участь у міжнародній ярмарці національних та іноземних виробників продукції з театралізованими виставами у Великих Сорочинцях. Неповторна самобутність і краса Полтавського краю, його багата історична спадщина, шанобливо збережені давні традиції народних промислів, екологічно чисті зони та цілющі мінеральні води обумовлюють важливе значення Полтавщини як центру туризму та відпочинку. Вся сукупність природних, етнокультурних та соціально-демографічних ресурсів дозволяє позиціонувати даний регіон України як перспективний для розвитку зеленого туризму та надання відповідних послуг.

Виклад основного матеріалу. Останнім часом у регіоні зростає інтерес населення до туристичної діяльності, а саме – надання послуг відпочиваючим у приватних господарствах сільської місцевості. Зараз в області зеленим туризмом зайняті 78 приватних садиб, які зареєстровані офіційно. Одними з таких засобів розміщення є гостьовий двір «Старий хутір» та агросадиба

«Лялина світлиця» в с. Опішня. Поряд із традиційним переліком послуг, власники приватних господарств пропонують транспорт, піші екскурсії до ландшафтних парків, послуги гіда-перекладача, рибальство і полювання, кінні прогулянки, збирання грибів та ягід.

Наявні природно-культурні ресурси та фактична відсутність конкуренції роблять даний регіон дуже вигідним та привабливим для створення високоякісної туристичної основи та надання послуг зеленого туризму. А враховуючи зростаючий надлишок робочої сили як в українських селах в цілому, так і на Полтавщині, можна говорити про те, що розвиток сільського туризму значно збільшить доходи селян, що поліпшить економічний розвиток полтавських сіл. Приїзд туристів сприятиме більшому піклуванню, а відтак, кращому збереженню культурно-історичних пам'яток регіону, будуть створюватися нові робочі місця в сфері обслуговування, медицини, транспортній мережі, які зможуть надати роботу і випускникам вищих навчальних закладів [1].

Розвиток сільського зеленого туризму спонукає до покращання благоустрою сільських садиб, вулиць, сіл в цілому; стимулює розвиток соціальної інфраструктури. Звичайно, на перших порах приймання і обслуговування відпочиваючих відбувається на базі існуючого житлового фонду з використанням місцевих рекреаційних та інфраструктурних ресурсів. Але з певним надходженням коштів від цієї діяльності ті, хто нею займається, починають робити вкладення у поліпшення комунального облаштування житла, вулиць; об'єднаними зусиллями добиваються зміни на краще сфери обслуговування. А це одночасно й вагомий внесок у розвиток села.

У Полтавській області є всі передумови для розвитку інфраструктури зеленого туризму.

Для стимулювання сільського зеленого туризму на Полтавщині, першочергово планується: організація та проведення навчання всіх категорій населення, зайнятих у сфері сільського зеленого туризму; збір та систематизація інформації про туристичний продукт місцевості, створення необхідних баз даних; доробка вже діючих та розробка нових туристичних маршрутів; інформаційна підтримка сільського зеленого туризму та доступ зацікавлених підприємців до інформаційних ресурсів; організація та проведення спільних акцій і програм місцевої влади, громадських організацій та підприємців, задіяних в сільському зеленому туризмі; проведення інформаційних просвітницьких компаній через місцеві та регіональні ЗМІ про перспективи та переваги сільського зеленого туризму [1].

Розроблено понад 10 маршрутів зеленого туризму в області, які пролягають через районні складові кластеру [4]. Зокрема:

- Полтава – Диканька – Гоголево – Шишаки – Яреськи,
- Полтава – Кротенки – Стасі – Михайлівка,
- Полтава – С.Санжари – Кунцеве – Н.Санжари – Лучки,
- Полтава – Солониця – Кобелячок – Григоро-Бригадирівка,
- Полтава – Лубни – Пирятин,
- Полтава – Кременчук – Комсомольск,
- Полтава – Опішне – Котельва,

- Полтава – Решетилівка – Сухорабівка,
- Полтава – Миргород – Сорочинці,
- Полтава – В. Багачка – Білоцерківка.

Висновки. Провівши оцінку розвитку сільського зеленого туризму за допомогою чинників різного впливу, можна запропонувати такі напрямки вдосконалення цієї галузі на Полтавщині:

провести категоризацію приватних садиб, яка дасть змогу забезпечити прозорість пропозиції для споживачів; контроль якості туристичного продукту; різноманітність пропозиції туристичних послуг та різницю в ціні; створити нові джерела фінансово-інвестиційного спрямування через впровадження грантів, преференційних мікрокредитів; сформувати інформаційно-маркетингову службу, функціонування якої базувалося б на виконанні широкого спектру послуг для туристів та підприємців (проведення нових досліджень з вивчення та прогнозування попиту на туристичні послуги тощо); забезпечити налагодження потужної реклами, випуск високоякісного інформаційно-довідкового матеріалу; вдосконалити виробничу інфраструктуру, орієнтовану на народні ремесла та виробництво на їхній основі характерних для цього регіону сувенірів.

Головною рушійною силою бурхливого розвитку сільського зеленого туризму є швидко зростаючий попит на рекреацію на природі.

Створено банк даних інвестиційних проєктів галузі, в який увійшло 40 пропозицій з усіх районів області [3]. У ньому:

- гадяцький ландшафтний історико-культурний туристично-оздоровчий парк «Гетьманська столиця» та розбудова туристичної інфраструктури Гадяцького району;
- парк відпочинку «Кочубеївський» історико-культурного комплексу «Диканька», смт. Диканька;
- будівництво готельного комплексу «Полузоро», смт. Диканька;
- влаштування ландшафтного дендропарку «Диканський» з готельним комплексом, смт. Диканька;
- будівництво санаторно-рекреаційного комплексу «Кришталевий Удай», м. Пирятин;
- відновлення архітектурно-паркового комплексу та реконструкція колишнього маєтку Закревських, с. Березова Рудка, Пирятинського району;
- відновлення архітектурно-паркового комплексу та реконструкція колишнього маєтку Муравйових-Апостолів, с. Хомутець, Миргородського району та ін.

Таким чином, розвиток послуг зеленого туризму є перспективним в Полтавській області напрямком діяльності. І за сприятливих умов та продуктивному використанню можливостей сільський туризм може стати візитною карткою Полтавщини на міжнародному туристичному ринку, про що свідчить бажання іноземців познайомитись з історичним та природним потенціалом України. Розвиток сільського зеленого туризму в регіоні потребує значної підтримки на державному й регіональному рівні.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Перспективи розвитку туристичної інфраструктури на Полтавщині. Матеріали підготовлено відділом туризму і курортів та Головним управлінням інформаційної та внутрішньої політики облдержадміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nadoest.com/perspektivi-rozvitku-turistichnoyi-infrastrukturi-na-poltavshi>
2. Шимановська-Діанич Л.М., Капліна А. С. Оцінка ефективності господарсько-фінансової діяльності підприємств готельного господарства Полтавського регіону [Електронний ресурс]. – Режим доступу: diyalnosti-pidpriemstv-gotelno-gospodarstva-poltavskogo-regionu
3. Шевченко І.В. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Полтавському регіоні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/shevchenko.htm
4. Яценко К.О. Розвиток об'єктів зеленого туризму на Полтавщині [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oblrada.pl.ua/uploads/1stud/2014/01.pdf>

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

<i>Тетяна Гусаковська, Євген Дейнега</i>	3
СПЕЦИФІКА ПРОЦЕСІВ МИСЛЕННЯ ПІДЛІТКІВ	

ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ

<i>Юлія Остапенко</i>	7
ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВЦІВ НА УКРАЇНСЬКІЙ АНТАРКТИЧНІЙ СТАНЦІЇ «АКАДЕМІК ВЕРНАДСЬКИЙ»	
<i>Наталія Попович</i>	11
МЕТОДИКА РОЗРОБКИ КАРТ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	
<i>Наталія Теплицька</i>	13
ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ВИВЧЕННІ ГЕОГРАФІЇ	

ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ

<i>Дмитро Андросов</i>	17
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В ГОТЕЛЯХ ТА РЕСТОРАНАХ – ШЛЯХ ДО ОТРИМАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ	
<i>Олександр Бандура</i>	19
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ІНФРАСТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЯМИ	
<i>Наталія Добрянська, Надія Федорова</i>	21
ПОТЕНЦІАЛ КУЛІНАРНИХ ТУРІВ У КОНТЕКСТІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ТУРИЗМУ	
<i>Тетяна Капліна, Анастасія Синягівська</i>	25
ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В СУЧАСНОМУ ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ	
<i>Олег Кохан</i>	27
ПЕРСПЕКТИВИ КЛУБІВ-ГОТЕЛІВ ДЛЯ МІСТА КИЇВ	
<i>Євгенія Охріменко</i>	28
ФЕНОМЕН ПОПУЛЯРНОСТІ КУРОРТІВ ТУРЕЧЧИНИ У ТУРИСТІВ ПОСТРАДЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ	
<i>Наталія Рогова, Світлана Рибаківа, Катерина Літош</i>	31
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	

ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Наталія Рогова, Світлана Рибаківа, Анна Романовська 33

ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НА ПОЛТАВЩИНІ

Юлія Чернова 36

КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ЕТНОГРАФІЧНОГО ТУРИЗМУ

Богдан Ярмоленко 39

ГОТЕЛЬНО-ГОСПОДАРСТВО МИРГОРОДУ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Михайло Фандєєв 41

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СЛУЖБІ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІКА

Анна Бабак 44

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ
В РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ